

Hotărârea CNCD privind sesizarea pentru lezarea demnității prin încălcarea dreptului la exprimare

Hotărârea nr. 79 din data de 3.02.2015

Dosar nr.: 627/2014

Petiția nr.: 18408 din data de 21.10.2014

Petent: Fundația Europeană Titulescu – Adrian Năstase.

Reclamat: Biro Attila, Ziarul *Gândul*

Obiect: Lezarea demnității prin încălcarea dreptului la exprimare și la activitate profesională.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților:

1.1. Fundația Europeană Titulescu - Adrian Năstase, cu sediul în București, Șos. Kiseleff, nr. 47, Sector 1.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința părții reclamate:

2.1. Ziarul *Gândul*, cu sediul în București, Str. Aviatorilor, nr. 62-66, Sector 2;

2.2. Biro Attila, cu adresa de comunicare la Ziarul *Gândul*, cu sediul în București, Str. Aviatorilor, nr. 62-66, Sector 2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. La adresa reprezentantului Fundației a fost publicat pe site-ul *gandul.info*, semnat de reclamatul Biro Attila, în data de 16.10. 2014 articolul „Cât a plătit MAE din bani publici pentru evenimentul la care a conferențiat fostul premier Adrian Năstase, condamnat pentru corupție”. La data de 13.10.2014, același reclamat a publicat articolul „Năstase, invitat de MAE să conferențieze. Învățăturile unui fost premier închis pentru corupție către tinerii diplomați. Secretar de stat: «Helmut Kohl a avut conferințe și după condamnare»”.

III. Procedura de citare

3.1. Petentul a fost citat prin adresa înregistrată cu nr. 18408 din 28.10.2014, părțile reclamate au fost citate prin adresele înregistrate cu nr. 18578 din 28.10.2014.

3.2. La termenul de audieri din data de 13.11.2014, petentul și reprezentantul Ziarului *Gândul* au fost absenți, reclamatul Biro Attila a fost prezent

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1. Petentul susține că îi este afectat dreptul la exprimare și la activitate profesională, în condițiile în care sentințele judecătorești nu fac această limitare prin articolele publicate pe site-ul ziarului *Gândul*: „Cât a plătit MAE din bani publici pentru evenimentul la care a

conferențiat fostul premier Adrian Năstase, condamnat pentru corupție”. La data de 13.10.2014, același reclamant a publicat articolul „Năstase, invitat de MAE să conferențeze. Învățăturile unui fost premier închis pentru corupție către tinerii diplomați. Secretar de stat: «Helmut Kohl a avut conferințe și după condamnare»”.

4.2. Cu privire la articolul din data de 16.10.2014, se face precizarea că reclamantul face referire la comentariul secretarului de stat din MAE, „Radu Podgorean care a explicat pentru *Gândul* că nu vede nicio incompatibilitate între faptul că fostul premier a stat în pușcărie pentru faptele sale de corupție și invitarea sa ca speaker la un eveniment al ministrului. Nu este prima dată când MAE îi reabilitează imaginea lui Năstase prin invitații la evenimente publice de înaltă ținută. Năstase a fost invitat în 2013 la reuniunea anuală a diplomației”.

4.3. Cu privire la articolul din data de 13.10.2014, reclamantul face referire la faptul că MAE a precizat într-un comunicat public, că „programul de diplomație publică Cursurile internaționale Nicolae Titulescu pentru tineri diplomați, inițiat de Ministerul Afacerilor Externe, a debutat în 1991, în semn de omagiu adus activității marelui diplomat și om de stat”.

4.4. Reclamantul face referire la postarea petentului pe blog prin care susține faptul că „putem să ne referim la lucrurile astea în funcție de aprecierile pe care le avem. În cazul lui Helmut Kohl a avut conferințe după condamnare”. La această postare reclamantul face o notă prin care susține faptul că, Helmut Kohl nu a fost condamnat pentru corupție sau pentru vreo altă infracțiune. El a fost implicat în 2000-2001 într-un caz larg mediatizat. A plătit o amendă de 100.000 lire pentru a scăpa de un proces. Instituțiile din Germania au descoperit și Helmut Kohl a recunoscut că a ascuns sursele de finanțare ale campaniilor electorale din perioada 1982-1998. „În august 2013, Adrian Năstase și Adrian Severin, trimis în judecată pentru corupție, au fost invitați de onoare ai MAE la deschiderea Reuniunii Anuale a Diplomației Române. Năstase și Severin au participat la lucrările de deschidere a reuniunii, care a avut loc la Hotelul Marriott din București”.

Sușținerile părților reclamate

4.5. În cadrul ședinței de audieri din data de 13.11.2014, reclamantul Biro Attila a susținut faptul că doar a relatat faptele de corupție pentru cetățeni și că a dorit să-și informeze corect publicul, fiind o informație de interes public și doar și-a practicat profesia de jurnalist.

4.6. Prin punctul de vedere emis și depus la dosar înregistrat cu nr. 19727/03.12.2014, reclamantul susține faptul că, a informat că fostul premier care are și calitatea juridică de condamnat aflat în stare de libertate condiționată, a vorbit tinerilor diplomați.

4.7. MAE este o instituție finanțată din bani publici. Evenimentul a fost finanțat din bani publici astfel ca interesul public este justificat. Jurnaliștii operează cu judecăți de valoare, astfel contribuabilul care plătește taxe, taxe din care a fost finanțat și evenimentul în cauză, trebuie să fie informat și despre astfel de evenimente.

4.8. Este sarcina presei să comunice informații și idei de interes public, iar autoritățile naționale nu pot lua măsuri care să descurajeze participarea presei la dezbateri asupra chestiunilor de interes legitim.

4.9. Reclamantul susține faptul că nu a militat pentru restrângerea vreunui drept fundamental al domnului Adrian Năstase. Astfel a redactat sute de articole despre politicieni condamnați pentru fapte de corupție, pe cale de consecință solicită de a se lua în considerare un autodenunț și să fie analizate toate articolele redactate care au ca subiect politicienii corupți ai României

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține că este sesizat un posibil comportament discriminatoriu, individualizat prin fapta părților reclamate de a fi publicat un articol de presă ce conține aprecieri discriminatorii la adresa petentului, considerând că i-a fost atins dreptul al demnitate, dreptul la liberă exprimare și de a-și efectua profesia.

5.2. Astfel, reclamatul ziarul *Gândul* publică în data de 13.10.2014 respectiv 16.10.2014, articolele reclamatului Attila Biro, intitulate „Cât a plătit MAE din bani publici pentru evenimentul la care a conferențiat fostul premier Adrian Năstase, condamnat pentru corupție”, respectiv „Năstase, invitat de MAE să conferențieze. Învățăturile unui fost premier închis pentru corupție către tinerii diplomați. Secretar de stat: « Helmut Kohl a avut conferințe și după condamnare »”.

5.3. În drept, Colegiul Director reține că este pusă în discuție, relația dintre dreptul la liberă exprimare și dreptul la demnitate, sau alte drepturi subiective, ce pot intra în conflict cu dreptul la libera exprimare.

5.4. Cu privire la aceste drepturi fundamentale, reținem dispozițiile art. 2 alin. (8) din O.G. nr. 137/2000, republicată dispune că „Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație” și ale art. 15 din ordonanță care dispune „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.5. Libertatea de exprimare nu este un drept absolut, ci acesta comportă anumite limitări în situații expres prevăzute de lege. În acest sens, relevantă este practica Curții Europene a Drepturilor Omului în ce privește aplicarea art.14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

5.6. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului, în continuare Convenția) prevede, la art. 10 alin. (2), limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”. Prin urmare, în conformitate cu acest tratat regional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut.

5.7. Totodată art. 17 al Convenției interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea

drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție”.

5.8. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO), prin jurisprudența în materie de libertatea de exprimare, analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- a. existența unei limitări a libertății de exprimare;
- b. legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin:
  - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
  - calitatea normei juridice, și anume:
    - accesibilitatea;
    - precizia;
    - previzibilitatea normei;

c. legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

d. necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.9. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

5.10. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, accesibilă (prin publicarea în Monitorul Oficial al României), cu sancțiuni evidente.

5.11. Legitimitatea sancționării este dată de nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei, etc. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (*Handyside c. Regatului Unit*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olandei*, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; *Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, §41 etc.);

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care ofensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilite în mod convingător (*Handyside c. Regatului Unit*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olandei*, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; *Castells c. Spaniei*, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, §42; etc.);

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (*Handyside c. Regatului Unit*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olandei*, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și

credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează pe alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (*Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §49; *Wingrove c. Regatului Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, §52; *Gündüz c. Turciei*, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, §37);

d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (*Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §50; *Wingrove c. Regatului Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, §58);

e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (*Sürek și Özdemir c. Turciei*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, §63; *Sürek c. Turciei* nr. 4, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, §60; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §42)

f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (*Gündüz c. Turciei*, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, §40);

g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (*Glimmerveen și Hagenbeek c. Olandei*, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; *Ohensberger c. Austriei*, nr. 21318/93, 2 septembrie 1994);

h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (*Witzsch c. Germaniei*, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);

i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (*Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §35; *Gündüz c. Turciei*, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, §41);

j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (*Norwood c. Regatului Unit*, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004, *Ivanov c. Rusiei*, nr. 35222/04, 20 februarie 2007);

k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar

această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicită să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (*Handyside c. Regatului Unit*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §49; *Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, §39; *Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §50; etc.);

d) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (*Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §31; *Incal c. Turciei*, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, §52; *Lehideux și Isorni c. Franței*, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, §51; etc.); trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (*Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, §40; *Gerger c. Turciei*, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, §50; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (*Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §49);

m) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi – într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (*Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, §41-42; *Castells c. Spaniei*, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, §42; *De Haes și Gijssels c. Belgiei*, nr. 19983/92, 24 februarie 1997, §37; etc.);

n) presa nu are doar dreptul, ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (*Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §31);

o) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (*Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §31);

p) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (*Cumpănă și Mazăre c. României*, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, §115);

q) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (*Ahmed și alții c. Regatului Unit*, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, §56).

r) În hotărârile sale, CEDO nu se bazează doar pe Convenție, se referă și la Carta Națiunilor Unite [parag. 2 din Preambul, art. 1 alin. (3), art. 13 alin. (1), art. 55 lit. c) și art. 76

lit. c)], Declarația universală a drepturilor omului (art. 1, 2 și 7), Convenția internațională privind drepturile civile și politice [art. 2 alin. (1), art. 20 alin. (2), art. 26], Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (art. 4 și 5), Recomandarea nr. R (97) 20 a comitetului de miniștri către statele membre cu privire la „discursul de ură”, Recomandarea de politică generală nr. 7 privind legislația națională referitoare la combaterea rasismului și a discriminării rasiale.

5.12. În luarea deciziei ținem cont și de art. 30 din Constituția României care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți: „(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine. (7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri”.

5.13. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 C.pen., îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. -, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofenșați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin. (3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme”.

5.14. Aplicând principiile CEDO, constatăm următoarele:

➤ exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel în mod obligatoriu trebuie evitate afirmațiile care în mod gratuit ofensează alte persoane, fără a contribui la o dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (vezi afirmațiile ce fac obiectul prezentei cauze), ci, din contră, întăresc stereotipurile negative față de anumite categorii de persoane și rolul acestora în societate.;

➤ toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar să se sancționeze orice formă de expresii care promovează ura bazată pe intoleranță;

➤ se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă;

5.15. Relativ la protejarea dreptului la demnitate, reținem dispozițiile art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată, ce dispune că, „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva

unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.16. Art.15 cuprinde 2 teze distincte, respectiv sub denumirea de încălcare a dreptului la demnitate, legiuitorul a reținut acele fapte ce au caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, precum și acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității umane, crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare. Condiția esențială a acestor fapte constă în caracterul public al acesteia, respectiv săvârșirea faptei în public.

5.17. Având în vedere aceste aspecte, luând în considerare principiile mai sus enunțate, Colegiul Director al CNCD consideră că nu poate fi reținută existența unei fapte de discriminare, cele două articole de presă, obiect al prezentei cauze, încadrându-se în limitele libertății de exprimare, în acest caz neexistând o necesitate evidentă de intervenție din partea statului.

5.18. Că presa uneori depășește anumite limite ale dreptului la informare sau dreptul de a prezenta informații, este o problemă ce ține de deontologia profesiei, sancțiunile pot, sau trebuie să fie de altă natură (inclusiv cele ce pot fi puse în aplicare de cititori sau telespectatori – publicul țintă al celor care exercită o asemenea profesie).

5.19. În esență, Colegiul Director al CNCD reține că nu sunt prezentate judecăți de valoare care să poată permite presupunerea unei fapte de discriminare, astfel precum aceasta este enunțată de art. 15 din Ordonanță. Reclamatul nu argumentează că ar fi mai bun sau mai rău, pur și simplu își exprimă, într-o manieră personală, propriile păreri cu privire la organizarea unui eveniment și persoanele invitate să țină prelegeri, în cadrul aceluși eveniment. Că organizatorul a acționat corect / incorect, moral / imoral, legal / ilegal, este dreptul său subiectiv, ca și jurnalist, de a aprecia și de a emite aceste aprecieri către publicul larg.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu 5 voturi pentru și 3 împotriva (Luminița Gheorghiu, Jura Cristian, Lazăr Maria) ale membrilor prezenți la ședință,

Colegiul director hotărăște:

1. Faptele prezentate nu reprezintă discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

Asztalos Csaba Ferenc, Bertzi Theodora, Luminița Gheorghiu, Haller István, Jura Cristian, Lazăr Maria, Panfile Anamaria, Vasile Alexandru Vasile.